

UG 3rd Semester Examination 2021

Award: BA(Prog)

Discipline: SANSKRIT

Course Type: CC (Program)

Course Code: BAPSNSC 301

Course Name: Sanskrit Drama

Full Marks: 40

Time: 2 Hours

1. Answer any five Questions:

5X1=5

যে কোন পাঁচটি প্রশ্নের উত্তর দাও।

a. What was the advice of Kanva to Sakuntala ?

শকুন্তলার বিদায়কালে মহর্ষি কণ্ব শকুন্তলাকে কী উপদেশ দিয়েছিলেন?

b. who is somrat?

সোমরাত কে?

c. what do you know about 'গর্ভাঙ্ক'?

গর্ভাঙ্ক বলতে কী বোঝ?

d. Kanva's ashram is located on banks of which river?

কণ্বের আশ্রম কোন নদীর তীরে অবস্থিত?

e. Why did দুষ্যন্ত enter the hermitage of Kanva?

দুষ্যন্ত কেন কণ্বাশ্রমে প্রবেশ করেছিলেন?

f. "अहो मधुरमासां दर्शनम्"-who is the speaker?

"अहो मधुरमासां दर्शनम्"-বক্তা কে?

g. "को नामोष्णोदकेन नवमालिकां सिञ्चति"- whose statement is this?

"को नामोष्णोदकेन नवमालिकां सिञ्चति"- উক্তিটি কার?

h. What is the name of Sakuntala's son?

শকুন্তলার পুত্রের নাম কী?

2. Answer any five Questions:

5x2=10

যে কোন পাঁচটি প্রশ্নের উত্তর দাও।

a. "आशाङ्कसे यदग्निं तदिदं स्पर्शक्षमं रत्नम्"- when and what context it was taken?

"आशाङ्कसे यदग्निं तदिदं स्पर्शक्षमं रत्नम्"- কখন এবং কোন প্রসঙ্গে এই কথাটি বলা হয়েছিল?

b. "अथवा भवितव्यानां द्वाराणि भवन्ति सर्वत्र"- Point out the context of this remark.

"अथवा भवितव्यानां द्वाराणि भवन्ति सर्वत्र"- কোন পরিপ্রেক্ষিতে এই উক্তিটি করা হয়?

c. "न खलु न खलु वाणः सन्निपात्योऽस्मिन्"- who said to whom?

न खलु न खलु वाणः सन्निपात्योऽस्मिन्"- কে কাকে একথাটি বলেছিল?

d. "पुत्रमिव गुणोपेतं चक्रवर्तीमाप्नुहि"- Mention the context of this statement.

"पुत्रमिव गुणोपेतं चक्रवर्तीमाप्नुहि"- এই উক্তিটির প্রাসঙ্গিকতা নির্ণয় করো।

e. Being entreated by Sutradhara what song was sung by नटी? write in Sanskrit . <https://www.knuonline.com>

সূত্রধারের অনুরোধে নটী কী গান গেয়েছিল? সংস্কৃত ভাষায় লেখ।

f. In which acts of Abhijnana -Sakuntala Vidusaka did appear?

अभिज्ञानशकुन्तलम् নাটকের কোন অঙ্কে বিদূষকের উপস্থিতি দেখা যায়?

g. What is भरतवाक्य? Quote the भरतवाक्य of Abhijnasakuntalam?

ভরতবাক্য কী? অভিজ্ঞানশকুন্তলম্ নাটকের ভরতবাক্যটি লেখ।

h. "किमिव हि मधुराणां मण्डनं नाकृतीनाम्"- বক্তা কে? তিনি কখন এমন মন্তব্য করেছিলেন?

3. Answer any three Questions:

3x5=15

যে কোন তিনটি প্রশ্নের উত্তর দাও।

a. Translate into Bengali or English.

বাংলা অথবা ইংরেজীতে অনুবাদ করো।

आ परितोषाद्विदुषां न साधु मन्ये प्रयोहविज्ञानम्।
वलदपि शिक्षितनामात्मन्यप्रत्ययं चेतः।।

or

पातुं न प्रथमं व्यवस्यति जलं युष्मास्वपीतेषु या
नादत्ते प्रियमण्डनापि भवतां स्नेहेन या पल्लवम्।
आद्ये वः कुसुमप्रसूतिसमये यस्या भवत्युत्सवः
सेयं याति शकुन्तला पतिगृहं सर्वैरनुज्ञायताम्।।

- b. Explain with reference to the context in Sanskrit.
प्रसङ्ग उल्लेखपूर्वक संस्कृत भाषाय व्याख्या लेखो।

सरसिजमनुविद्धं शैवलेनापि रम्यं
मलिनमपि हिमांशोर्लक्ष्म लक्ष्मीं तनोति।
इयमधिकमनोज्ञा वल्कलेनापि तन्वी
किमिव हि मधुराणां मण्डनं नाकृतीनाम्।।

or

गच्छति पुरः शरीरं धावति पश्चादसंस्थितं चेतः।
चीनांशुकमिव केतोः प्रतिवातं नीयमानस्य।।

- c. Answer any one of the following.
একটি প্রশ্নের উত্তর দাও।

i) “त्रिशङ्कुरिव अन्तरा तिष्ठ”- what mythological incident is referred here? Write a short note about that.

“त्रिशङ्कुरिव अन्तरा तिष्ठ”- এখানে কোন পুরা কাহিনী উল্লেখিত হয়েছে বিবৃত করো।

ii) “ननु अप्रयासेन कृतार्थो गुरुजनः”- Mention the context of the statement sketch critically the salient features of the character of the speaker.

“ननु अप्रयासेन कृतार्थो गुरुजनः”- এই উক্তির প্রসঙ্গ উল্লেখ করো।
বক্তার চরিত্রের প্রধান বৈশিষ্ট্যগুলি যথাযথভাবে অঙ্কিত করো।

4. Answer any one of the following:

1x10=10

যে কোন একটি প্রশ্নের উত্তর দাও।

a) Write a short essay on Kalidasa's attitude towards nature in the light of the play 'Abhijnasakuntalam'.

অভিজ্ঞানশকুন্তলম্ অবলম্বনে প্রকৃতির প্রতি মহাকবি কালিদাসের মনোভাব সম্পর্কে নাতিদীর্ঘ নিবন্ধ রচনা কর।

b) Why is the IV Act of the 'Abhijnashakuntam' regarded as the best act in the drama? Give reasons for your answer?

‘অভিজ্ঞানশকুন্তলম্’ নাটকের চতুর্থ অংককে সর্বোত্তম অংক বলা হয় কেন, যুক্তি সহ আলোচনা কর।

c) Explain the significance of the title 'Abhijnasakuntalam' of Kalidasa.

মহাকবি কালিদাস রচিত ‘অভিজ্ঞানশকুন্তলম্’ নাটকের নামকরণের তাৎপর্য ব্যাখ্যা কর।

<https://www.knuonline.com>

Whatsapp @ 9300930012

Send your old paper & get 10/-

अपने पुराने पेपर्स भेजे और 10 रुपये पायें,

Paytm or Google Pay से

<https://www.knuonline.com>